

Donderdag

den 28 November.

FRANKFORT, den 23sten November.

Zijne Koninklijke Hoogheid de Kroonprins van Pruisen is gisteren avond in onze stad aangekomen en bij Zijne Excellentie den koninkl. Pruisischen gezant bij de Duitse bondsvergadering en directeur-generaal der posten, den heer v. Nagler, afgestapt. Zijne Koninklijke Hoogheid heeft dezen morgen zijne reis over Darmstadt naar Munchen voortgezet.

Van den 25sten November.

Brieven uit Weenen, van den 18^{den} November, melden, dat het gezucht eener nieuwe geldleening door Oostenrijk steeds meer veld wint. Dezelve zou 60 miljoen gulden bedragen.

Nadere berigten uit Konstantinopel, van den 26sten October, melden, dat de zending van Achmed-pacha naar Petersburg alleen strekt om bewijs te geven van de groote vriendschap, welke tusschen den Sultan en het Russische hof bestaat. Zij heeft, verzekert men, tot niets anders betrekking, en allerminst tot het in Junij gesloten alliantie-traktaat. Men denkt, dat de Sultan wel spoedig weder in het geval zal zijn van Russische hulp te moeten invoeren, daar hij moeilijk de aankomende zamenzweringen kan verijdelen, welke in de provincien reeds tot eenen opstand zijn overgeslagen.

WEENEN, den 18^{den} November.

De *Gazette de France* heeft gemeld, dat er een bondgenootschap tusschen de Italiaansche mogendheden tot stand gebracht was, en dat de Keizer van Oostenrijk directeur van dit bondgenootschap zoude zijn. De Parijsche *Constitutionnel* heeft dit artikel overgenomen en er bijgevoegd: « Wij zijn geneigd te gelooven, dat de *Gazette* goed onderrigt is. Reeds sints lang wil Oostenrijk van Italie maken, hetgeen Pruisen van de helft van Duitschland gemaakt heeft. Rusland heeft zich Polen en het Ottomansche rijk toebedeeld. Het Weener traktaat bestaat nog maar alleen voor Frankrijk.»

Hierop laat zich nu de *Oostenrijksche Beobachter* van heden aldus hooren: « Wij kunnen den *Constitutionnel* verzekeren, dat hij dwaalt, wanneer hij naar de *Gazette de France* toevest, dat zij goed onderrigt is. Het aangehaalde artikel der *Gazette* behelst geen enkel waar woord, en even ongegrond zijn de aanmerkingen, welke de *Constitutionnel* er zelf bijvoegt. Niet voor Frankrijk alleen, maar voor gansch Europa bestaat de acte van het Weener congres in de volle waarde van eene onverbreekelijke politieke grondwet, en zij zal deze waarde, wat ook de vijanden van alle geregelde orde en van den politieken vrede wenschen mogen, in de oogen der mogendheden steeds behouden.»

BERLYN, den 23sten November.

Zijne Majesiteit de Koning heeft aan den prins Felix van Schwarzenberg de orde van den rooden adelaar 2de klasse verleend. (Men weet, dat de genoemde prins met eene zending naar 's Gravenhage, betrekkelijk de Holland-Belgische geschillen, is belast geweest.)

Alhier is aangekomen de Fransche gezant bij het Russische hof, de maarschalk markies Maison, van Parijs.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden komen heden te Maagdenburg aan en worden morgen alhier verwacht.

— Te Dantzig zijn dezer dagen ingescheept 605 Polen, aan welke eene schuilplaats in Pruisen toegestaan was en die zich nu vrijwillig naar Noord-Amerika begeven. Er bevinden zich onder hen drie vrouwen en drie kinderen. Zij worden op kosten van den staat vervoerd.

MUNCHEN, den 18^{den} November.

Den 5^{den} dezer is te Neustadt aan de Haardt, bij de behandeling der zaken van de conscriptie, wederspanning ontstaat, waaruit bloedige voorvallen zijn voortgevloeid, ten gevolge waarvan verscheidene arrestaties moesten plaats hebben. Deze hebben wederom in de stad buitensporighe den veroorzaakt, waarbij onderscheidene personen door messteken en stokslagen zijn mishandeld.

KOPENHAGEN, den 16^{den} November.

De graaf Reventlow-Criminil is heden naar Weenen vertrokken, om zich naar het congres der ministers te begeven.

KASSEL, den 21sten November.

De landdags-commissaris heeft aan de staten-vergadering te kennen gegeven, dat er besloten is, om de tegenwoordige bijeenkomst zoo kort mogelijk te doen duren, en dezelve verzocht, de afdoening te bespoedigen van de zaken, welke volgens de staatsregeling moeten geregeld

zijn voor dat de vergadering tot nadere oproeping gescheiden wordt.

Van den 23sten November

Heden morgen om tien uur heeft Zijne Hoogheid de Keurprins Mederegent het adres der staten-vergadering in antwoord op de trobarede ontvangen. In dit adres komt de volgende zinsnede voor: « Bij eene innige vereeniging der regering van den staat met 's lands vertegenwoordigers kan het niet falen, dat de behoeften des vaderlands bevredigd en de billijke wenschen des volks vervuld worden. Nimmer zal het mangelen aan onze bereidwilligheid om dit doel te bereiken, en wanneer er verder storenis van zulk eene overeenstemming mogt voorkomen, zal de oorzaak waarlijk niet te zoeken zijn in gebrek aan vertrouwen der staten in den verheven persoon van Uwe Hoogheid.»

De Keurprins heeft over de gevoelens, bij dit adres aan den dag gelegd, over 't algemeen zijne hooge tevredenheid te kennen gegeven; doch met bijvoeging, dat wanneer bij eene der laatste gezegden mogt worden beaamd de theorie, welke eene afzondering van Hoogstdezelfs persoon van zijn ministerie aanneemt, zulk een onderscheid noch bestaat, noch immer bestaan zal.»

STUTTGARDT, den 28sten November.

De *Neckarzeitung*, een der Duitse oppositie-bladen, is, naar men verneemt, ingevolge besluit van de Duitse bondsvergadering, verboden.

LONDEN, den 23sten November.

Kapitein Ross, en zijn neef, die den eerstgenoemde op zijne ongelukkige ontdekkingsreis vergezeld heeft, hebben eergisteren, op het paleis te Kensington, met de hertogin van Kent en de prinses Victoria, de toekomstige troonopvolgster, een mondgesprek gehouden.

Het vervolgen der achterlijke en onwillige betalens van deur- en venstergelden, zelfs bij beslagneming hunner goederen, ter waarde van het achterstallig bedrag, wordt steeds voortgezet, en thans zelfs zonder eenigerlei tegenkanting, noch van de betrokkene personen zelve noch van de zijde van het algemeen, te onder vinden. Gisteren is nog zo tegen dertien personen gehandeld.

Als een bewijs van den thans bestaanden sterken uitvoer van ongelukkig is, dat in de laatste week in een schip uit deze hoofdstad naar Calcutta 40,000 oncen goud en 277,000 oncen zilver verzonden zijn.

Luidens ingekomen berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 5^{den} September, was in de kolonie het voorloopig medegedeelde plan van het Britsche gouvernement, om in dezelve, namelijk, even als in West-Indische bezittingen, de emancipatie der negerslaven te bewerkstelligen, zoo wel door de planters als door de negers, met blijdschap vernomen.

PARYS, den 24sten November.

De maarschalk Jourdan, gouverneur der Invalides, is gisteren morgen ten elf ure, in den ouderdom van van 71 jaren en 7 maanden overleden. Zijne militaire loopbaan begon in 1778, en in 1792 was hij reeds divisie-generaal. De overwinnaar van Fleurus was, als 't ware, de laatste vertegenwoordiger der oorlogen van de Republiek. Na de Julij-revolutie werd hij tot kommandant van het Hotel der Invalides benoemd; hij eindigde zijn nuttig leven te midden der oude en eerwaardige overblijfselen van onzen militairen roem. De kamer der pairs verliest in hem een harer lichten en het gouvernement een zijner steunpilaren.

(Journal des Débats.)

De kamer van beschuldiging van het koninklijke gerechtshof heeft den 20sten dezer uitspraak gedaan over zeven en twintig personen, verdacht van een komplot tegen de regering van den Koning der Franschen gesmeed te hebben. De zaak staat in verband met het ophalen van wapenen en andere voorwerpen, op den 28sten Julij, den dag, waarop de Koning de nationale garde in oogenschouw nam. De heer Gressier, gewezen kweekeling van de polytechnische school, de heer Perardel, gewezen-fabrikant, en drie andere beschuldigen, zijn in vrijheid gesteld. Twee en twintig beschuldigen zijn naar het hof van assises verwezen.

— Gisteren heeft men uit den *Indicateur van Bordeaux* het bericht medegedeeld, dat de generaal Saarsfield, na den aanvoerder der opstandelingen Merino verscheidene dagen vervolgd te hebben, hem te Belorado geslagen heeft. Veel volks van Merino was gesneuveld en 7 of 800 man krijgsgevangen gemaakt. Merino zelf was naar de provincie Alava gevlugt, de generaal Saarsfield op Vittoria aangerukt. Den 15^{den} was hij te Pancorbo, tusschen Burgos en Vittoria.

De telegraaf van Baijonne heeft een dergelijk berigt medegedeeld.

Heden behelzen de ministeriele bladen daaromtrent het volgende: «De dagbladen van Bordeaux van den 21sten behelzen geene nadere bijzonderheden over het gevecht, waarin eene afdeeling van den generaal *Saarsfield* de troepen van *Merino* geslagen heeft; maar zij beschouwen de tijding als zeker.»

(Het avondblad.) Wegens den staat van den dampkring heeft men heden met de telegraaf geene tijdingen uit Baijonne kunnen bekomen. Brieven uit die stad, van den 18^{den} November, behelzen nadere bijzonderheden over het gevecht, dat den 14^{den} te Belorado zou hebben plaats gehad. Alleen de rechter vleugel van *Saarsfield* schijnt met de rebellen slaags te zijn geweest, *Merino* was in den avond van den 14^{den} aan gene zijde van de Ebro en trok op Vittoria terug, waar zich de hoofdmagt der opstandelingen, onder een voormalig generaal van de garde, bevindt. Twee bataljons waren van Saragossa op marsch, om zich bij de armee van *Saarsfield* te voegen. Zij waren den 14^{den} te Haro. — De generaal *Llander* had troepen afgezonden om die van de Koningin in Arragon en Navarra te versterken.

Uit Madrid heeft men over Baijonne tijdingen van den 13^{den} dezer, volgens welke alles aldaar rustig was.

Uit St. Sebastiaan wordt den 18^{den} dezer geschreven, dat de troepen der Koningin een uitval uit die stad gedaan, en de opstandelingen in den omtrek geslagen hebben.

De jongste dagbladen van Bordeaux melden nog, dat in Catalonie militie voor de Koningin wordt gewapend, en dat derzelve sterkte reeds vier en twintig duizend man bedraagt.

In de omstreken van Valadolid hebben zich eenige kleine bendes muitelingen vertoond, maar de generaal *Quosada* heeft ze, volgens die dagbladen, verstrooid en al de gevangenen over de kling gejaagd. — Deze generaal schenkt aan niemand lijfsbehoud.

St. Sebastiaan is thans aan den zeekant open en eene vrijhaven; er wordt uit Frankrijk overvloed van levensmiddelen heengevoerd. Een Spaansch oorlogvaartuig is bij Bilbao gestationeerd en drie andere ligte vaartuigen kruisen tusschen Fontarabie en kamp Creus.

De Fransche troepen op de Spaansche grenzen zullen binnen kort weder versterkt worden.

's GRAVENHAGE, den 26sten November.

Z. K. H. de Prins van Oranje zal, naar men verneemt, omstreeks den 10^{den} der volgende maand, vergezeld van Hoogstdezelfs oudsten zoon, den Erfprins, naar Petersburg vertrekken. Naar men wil, zou Z. K. H. op zijnen geboortedag, den 6^{den} December, de viering daar-

de kolonel *Leclercq* worden vergezeld; des Prinsens adjudant, graaf van Limburg *Stirum*, zou Hoogstdenzelven voorafgaan.

— Heden vergadert de Tweede Kamer, om te beraadslagen over het ontwerp van wet tot invoering der 6de en 7de titels van het tweede boek van het burgerlijk wetboek, omtrent erfpacht en opstal, waartegen geene bedenkingen schijnen te bestaan. De antwoorden der regering zijn op de bedenkingen, door de afdeelingen der kamer tegen verschillende voordragten gemaakt, reeds gedeeltelijk ingekomen, zoodat men verwacht dat de beraadslagingen thans onafgebroken zullen worden voortgezet. Bij het onderzoek, dat in die afdeelingen gehouden is over het ontwerp van wet tot belasting van den turf, heeft men in het algemeen bedenkingen gemaakt tegen de invoering van eenen accijns op de brandstoffen, zoo wel uit hoofde van het min doelmatige der belasting zelve, als om de tegenwoordige onzekere omstandigheden, waarin het niet kan worden erkend, dat de gewone staatsbehoeften zoodanige nieuwe accijnsen zouden behoeven. Velen meenden dat men veel eer trachten moest, om, door aanzienlijke bezuinigingen in de uitgaven, door de bestaande middelen, of eene geringe verhooging van opcenten, te kunnen voorzien. Een ander bezwaar vond men in de belasting te liggen in de onuitvoerbaarheid om die als rijks-accijns te innen, waarvoor zij veel minder geschikt scheen dan voor eene inkomst voor de gemeenten. Hoe de plaatselijke besturen in de verminderde inkomsten, door het verlies, immers grotendeels, van dezen accijns, zouden kunnen voorzien, bleef steeds het onderwerp der beschouwingen van velen der leden, en ten gevolge waarvan ook de hoop werd geuit, dat men vaststellen zou tot welke hoogte die accijnsen of opcenten door plaatselijke besturen boven den rijks-accijns zouden mogen worden geheven, opdat er geen te ondragelijke last op de ingezetenen worde gelegd. Men heeft daarbij tevens gezegd, dat het zake was, dat de rijks- en plaatselijke accijns op dit middel op denzelfden post worde geïnd, en alzoo voorgekomen dat er onregelmatigheid of botsingen ontstonden. Andere leden meenden alle de ze bezwaren voor de behoefte der schatkist te moeten voorbijzien, welke wel bezuiniging konde opleveren, maar die dan toch door de zware schulden, waarmede zij belast is, wel ondersteuning vereischte. Een ander bezwaar tegen den accijns bestond in het niet belasten van het brandhout, waardoor vele streken van ons Vaderland, die niet dan

die laatstgemelde brandstof gebruiken, zouden worden begunstigd, en wegens de menigvuldige remissien, die vele takken van nijverheid behoeven, om met buitenlanders te kunnen mededingen, en deze remissien tot vele slinksche handelingen aanleiding geven. De accijns op de brandstoffen was te minder, volgens dezen, aannemelijk, omdat bij de belasting op het personeel reeds de haardsteden zijn bezwaard, en die grondslag juist was aangenomen, om de belasting op de brandstoffen te vervangen. Men beschouwde de belasting op de brandstoffen veel meer geschikt voor eene stedelijke of gemeentelijke belasting, dan voor eene van het rijk, daar dezelve bij consumtie geheven behoort te worden, en dit naar den plaatselijken toestand voegzamer kan worden gewijzigd, dan op een gelijken voet algemeen kan worden gemaakt. Men verlangde eene verandering in den aanhef der voordragten, daar, volgens het tegenwoordig voorstel, het schijnen zoude, dat de brandstoffen onder de middelen, in de staatsbegrooting voorkomende, reeds als accijnsen waren opgenomen, hetgeen intusschen niet kan worden aangenomen, daar in de wet der middelen slechts van accijnsen wordt gesproken. Betrekkelijken te verliezen vrijdom aan de fabrieken heeft men opgemerkt, dat er slechts voor $\frac{2}{5}$ gedeelten vrijstelling van accijns aan een aantal fabrieken worden toegestaan, terwijl bij den steenkolen, met buitenlandsch voorbrenghsel, $\frac{1}{2}$ gedeelten vrijdom gebragt zijn. Men merkte aan, dat het belang van den staat vorderde, om bij alle die fabrieken, welke zoo wel turf als steenkolen bezigen kunnen, het gebruik van den eerstgemelden te begunstigen. Te gelijk heeft men de regering echter opmerkzaam gemaakt op de menigvuldige misbruiken, welke van die verleenende vrijdommen door sommigen gemaakt worden, en verlangd, dat aan hen, wier misbruik mogt bewezen worden, de vrijdom niet verder zou worden toegestaan. Nog heeft men bezwaren gezien in den plaats te hebben aanpeil, immers indien dezelve bij alle ingezetenen zou kunnen geschieden. Het is uit dien hoofde, dat men eenige uitlegging der voorgestelde bepalingen te dien aanzien verlangde. Overigens zijn er veelvuldige bedenkingen gemaakt tegen de onderscheidene bijzondere artikelen; over de al- of niet-beschikbaarheid van deze of gene soort van turf, over het belemmerende, dat voor de verrieden uit den accijns zou kunnen voortvloeijen; het schadelijk gevolg, dat uit den accijns zou kunnen voortspruiten, enz.

Het is op alle die bedenkingen, dat de antwoorden der regering binnen kort worden te gemoet gezien.

AMSTERDAM, den 26sten November.

Beurs van den 25sten November.

De laatste Engelsche berigten, van den 22sten dezer, brengen in de prijzen onzer $2\frac{1}{2}$ en 5 pCt. eene kleine reactie; dien ten gevolge waren ook deze effecten hier ter beurs meerder geoffereerd, doch is niets van belang daarin omgezet.

Oude en nieuwe sindicaat goed prijshoudend, met eenigen handel; verscheidene commissien, welke in aandeelen handelmaatschappij uitgevoerd zijn, hebben deze fondsen wederom doen rijzen; als aanleidende oorzaak daarvan, zegt men, dat in dit jaar eene extra-uitdeeling geschieden zal; doch in hoe verre dit gegrond is, staat te bezien.

De handel in vreemde fondsen was niet belangrijk; Russische en Duitische goed te placceren. Spaansche iets beter.

Politiek nieuws was er hoegenaamd niets; de berigten uit Spanje zijn heden gunstiger voor de Koningin.

Zie hier de variatiën der prijzen:
Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. 49, 49 $\frac{1}{2}$, 49, 48 $\frac{1}{2}$ gebleven; 5 pCt. 93 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ gedaan en bleven tot dien prijs met verkoopers; kansbiljetten 22, 21 $\frac{1}{2}$ à $\frac{7}{8}$ f; oude sindicaat 87 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ gedaan; nieuwe 70 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$ pCt.; vrijwillige negotiatie 6 pCt. zeer gezocht en met 103 pCt. betaald; handelmaatschappij 96 $\frac{1}{2}$, 97, 97 $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ gebleven.

Frankrijk. In 3 pCt. Fransche fondsen zijn verscheideneposten à 75 $\frac{1}{2}$ verhandeld. *Napels*, bij *Lamaison en Bouver*, 82 $\frac{1}{2}$, bij *Falconnet en Comp.* 84 $\frac{1}{2}$ afgegeven.

Spanje. 5 pCt. perpetuën 55 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ gebleven; 3 pCt. 36 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$; uitgestelde 111 $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ pCt. met geringen handel.

Rusland. Oude Russen 100 $\frac{1}{2}$ à 101; nieuwe 101 $\frac{1}{2}$ pCt.; Russen van 1831 91 $\frac{1}{2}$, 1833 91 $\frac{1}{2}$ in kleine posten omgezet; wefels 65 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$; certificaten derzelve 65 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$ pCt.

Oostenrijk. 5 pCt. metallieken 92 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; ook Engelsche zijn à 92 $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{2}$ verhandeld; $2\frac{1}{2}$ pCt. 49 $\frac{1}{2}$ à $\frac{7}{8}$ pCt.; Pruisische loten 90 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$ f.

In Zuid-Amerikaansche en Grieksche fondsen is heden geen handel gedreven.

Beurs van den 26sten dezer.

Er was heden hoegenaamd geene variatie in onze $2\frac{1}{2}$ en 5 pCt. werkelijke schuld. De eersten 48 $\frac{1}{2}$ à 49 en 5 pCt. 93 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$; oude sindicaat 87 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$; nieuwe 70 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$ pCt. met geringen handel; handelmaatschappij zeer gezocht: 97 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, 98 gebleven.

Russische en Duitische fondsen $\frac{1}{2}$ hooger dan gisteren.

Spaansche fondsen gezocht: 5 pCt. perpetuelen 56, 56½, 56¾ gebleven; 3 pCt. 36½ à ¾.

De berigten van Spanje zijn wederom zeer verschillend; eenige Fransche dagbladen beschouwen de overwinning, door *Saarsfield* behaald over *Merino*, geheel als ongegrond; van den anderen kant wilde men weten, dat de troepen van *Merino* verstrooid zijn.

Er was niets nieuws ter beurs bekend.

Mengelwerk.

Biographische tentoonstelling.

Al wie gewoon is dagbladen te lezen en zich met den staatkundigen loop der dagelijks meer en meer ingewikkeld wordende gebeurtenissen onledig te houden, vestigt thans eenen nieuwsgierigen blik op het thans zoo veel geruchts makende *Spanje*. Ieder is, als het ware, begeerig, om te vernemen, wat dáár zoo al plaats grijpt; elk reikhalst, als het ware, naar de ontkenning van een treurspel, dat, aanvankelijk reeds in deszelfs eerste bedrijf, met de treurigste en schrikbarende tooneelen is gestoffeerd. Om derhalve een te juist overzigt van den nieuwen Spaanschen successie-oorlog te hebben, kan het niet onbelangrijk gerekend worden, de personen eenigzins van nabij te leeren kennen, die op gezegd tooneel met het vervullen der hoofdrollen, ten behoeve der Koningin regentes, belast zijn. En het is dien ten gevolge, dat wij onzen geachten lezers eene soort van biographische tentoonstelling van eenigen dier hoofdakteurs voorleggen, uit zoodanige bronnen geput, als ons daartoe het geschiktste voorkwamen, ofschoon wij aan den voet van ons artikel, overeenkomstig het gebruik der kooplieden, bij het opmaken eener rekening-courant, de woorden: S. E. et O. (*salvo errore et omissione*, behoudens fouten en verziening) zouden kunnen plaatsen.

De Spaansche karlisten en hunne tegenpartijders koesteren eenen diepen afkeer voor den bewusten minister *ZEA BERMUDEZ*. Zij zijn het dienaangaande, hoezeer ook anders in gevoelens verschillende, eens, en geven ten opzichte van gemelden persoon elkander niets toe in het openlijk uiten hunner gemeenschappelijke verafschuwing. Beide beschuldigen dan ook, om dezelfde redenen de Fransche en Russische kabinetten van het verkeerd aanwenden van hunnen invloed, bij het benoemen van dien gewezen makelaar in wijnen te *Malaga*, tot den gewigtigen post, dien hij met zoo veel oneer, tegen den wil van alle Spanjaarden, bekleedt.

Onder degenen, die door *ZEA BERMUDEZ* met schele oogen worden aangezien, behoort, in de eerste plaats, de kapitein-generaal van *Nieuw-Kastilien*, de dappere en verlichte krijgsman *FREYRE*, die in den bevrijdingsoorlog de schoonste proeven van zijn edel karakter heeft aan den dag gelegd. In 1814 door *Ferdinand* tot minister van oorlog benoemd, weigerde hij het aanvaarden van dien post, en leefde tot 1820 in afzondering, toen hij door *Ferdinand* geroepen werd, om de opstandelingen in *Spanje* tot zwijgen te brengen. In 1832 benoemde de Koningin hem tot de militaire functien, die hij nog met roem waarneemt.

De graaf *EXPELETA*, kapitein-generaal van *Arragon*, had mede een aanzienlijk deel aan den zoo even genoemden bevrijdingsoorlog, en was toen onafgebroken aan den generalen staf verbonden. Het meest muntte hij in dapperheid uit in de veldslagen van *San Marcial* en *Tolosa*, aan het hoofd eener brigade infanterie. In 1820 en 1821 werd hij als afgevaardigde bij de cortes verkozen, en bood, in 1823, in den slag van *Talavera*, het hoofd aan het leger van den hertog van *Angoulême*. Hoewel hij zich aldus meermalen in het veld en in de raadsvergadering met roem had overladen, bleef hij niettemin eenen geruimen tijd op den achtergrond, tot dat het der Koningin eindelijk behaagde hem den post op te dragen, waarin hij zich thans met waardigheid staande houdt.

De generaal *SAARSFIELD*, waarvan wij reeds meermalen in onze Spaansche berigten gewaagden, is geen minder verdienstelijk en moedig veldheer, en deed zich, bij dezelfde gelegenheden, als bovengenoemden, van de gunstigste zijde kennen. In 1820 beschuldigde mede hem, dat hij geen oprechte vriend van den constitutionnelen regeringsvorm was, schoon hij in 1822 en 1823 opzettelijk verzocht om tegen de opstandelingen en vijanden der constitutie te mogen optrekken. Al wie hem van nabij hebben leeren kennen, meenen volmondig te moeten betuigen, dat hij een te verlicht en edel karakter bezit, om geen besliste vijand van eenen absoluten regeringsvorm te zijn.

De graaf *DE CUBA*, *DIONISIO VIVES*, kapitein-generaal van *Valentia*, werd vroeger door het constitutionele gouvernement tot gouverneur van het eiland *Cuba* benoemd en bleef tot in 1830 dien post bekleeden, welken hij met gematigdheid, beleid en trouw waarnam. Hij toonde zich daarin, onder anderen, ten opzichte der ingezetenen, hierdoor verdienstelijk, dat hij, zoo veel mogelijk, de dikwerf zeer gestreng voorschriften van het hof, bij derzelver volvoering, aanmerkelijk verzachte. *VIVES* is bovendien algemeen bekend als een goed en bekwaam militair; hoedanigheden, voor den veldheer van het hoogste belang.

CASTRO FERREÑO, kapitein-generaal van *Oud-Kastilie*, is een man

van een uitmuntend zedelijk karakter, die, bij verschillende gelegenheden, getoond heeft, een vriend en beschermer der ongelukkigen te zijn. Zijne benoeming tot kommandant der hellebardiers van de garde is van jongen datum. Bij het vestigen van eenen constitutionnelen regeringsvorm, zou men hem, zegt men, met algemeen genoegen tot de werkzaamheden eener eerste kamer geroepen zien.

De kapitein van *Katalonie*, *LLANDER*, deed zich mede in den bevrijdings-oorlog van de gunstigste zijde kennen. Schoon in *Navarre* minder, is hij echter in *Katalonie* algemeen bemind. Hij behoort tot de gematigde liberalen en beschouwt eenen als zoodanig gewijzigden constitutionnelen regeringsvorm voor *Spanje* als onmisbaar.

RODIL, kapitein-generaal in *Estramadura*, heeft als krijgsheld in *Amerika* bijzonder uitgeblonken, en eene groote mate van onverschrokken dapperheid getoond bij de verdediging der forten van *Callao*. Zijne politieke gevoelens zijn den biographist, aan wien wij deze korte schetsen verschuldigd zijn, ten eenemale onbekend.

MONET, kapitein-generaal van *Majorka*, onderscheidde zich evenzeer als *RODIL*, in *Amerika*, door militaire verdiensten, schoon met minder roem dan deze. Men meent, dat hij zijnen hoogen rang aan de bijzondere gunst eener zekere oude dame verschuldigd is, en dat de slag van *Ayacucho* door zijn toedoen werd verloren. Weinigen hebben in zijn voordeel gesproken, en velen, die hem van nabij leerden kennen, zeer ongunstige meeningen betrekkelijk zijn karakter verspreid. Gedurende den korten tijd, dat hij den post van oorlogs-minister bekleedde, wist hij, gelijk de meeste in hooge betrekkingen geplaatste lieden, ons dagelijks uit dikwerf zeer luidschreeuwende bewijzen te doen zien, zijne kinderen, bloedverwanten of bijzondere gunstelingen allervoordeeligst te plaatsen, en zich zelve het algemeen bestuur over de *Baleaarsche* eilanden te verschaffen.

ABADIA, kapitein-generaal van *Grenada*, heeft altijd, als een waar koopman, de hem opgedragen posten uit een finantieel oogpunt, en als gelukkig middel tot eigen verrijking beschouwd. Onder de constitutionele regering was hij prefect van *Murcia*, en heeft aan de Koningin zijne tegenwoordige betrekking te danken. Hij is de boezemvriend van *CAMPANO*, een der grootste vertrouwelingen van den *CARLOS*. Het ontbreekt hem, naar veler gevoelen, geenszins aan geestkracht en bedrevenheid.

De markies *DE LAS AMARILLAS*, kapitein-generaal van *Servilie*, wordt als de verlichtste generaal van *Spanje* beschouwd. In de raadsvergadering zoo wel als op het slagveld betoonde hij zich altijd de ware vriend zijns vaderlands te zijn, hoewel *Ferdinand* hem nimmer kon dulden, en, gedurende zijne absolute regering, nimmer tot hooge waardigheden verheef. In 1820, gedurende het constitutionele gouvernement, was hij de eerste minister van oorlog. Men achtte hem weinig gezind voor de constitutie van het jaar 12, schoon niemand hem kon beschuldigen, een vijand van volksregten en ware liberaliteit te zijn. *AMARILLAS* en *ZEA* stemmen alles behalve overeen; de edele en echt Spaansche gevoelens van den eerste zijn doorgaans in strijd met de heerschzuchtige en aristocratische begrippen van den laatste.

CASTAGNON, kapitein-generaal in *Biskaïje*, is een ond-militair, vol van eergevoel en vaderlandsliefde, en, sedert geruimen tijd, als zoodanig in geheel *Spanje* bekend.

SOLA, Onder-Koning van *Navarra*, behoort eigenlijk tot het getal der aanhangelingen van het despotismus. In 1814 heeft hij zich vooral als zoodanig bijzonder doen kennen. Zijne militaire verdiensten geven hem desnietteenstaande aanspraak op algemeene hoogachting.

De graaf van *Cartagena*, *PABLO MORILLO*, kapitein-generaal van *Gallicie*, is een toonbeeld van heldenmoed, onverschrokkenheid en militaire verdiensten, die met reet eene eerste plaats verdient in Spanjes krijgskundige geschiedenis. Zijne edele vaderlandsliefde is alom bekend; en waar en wanneer het van hem moge gevorderd worden, daarvan vernieuwde proeven te geven, vooral als het de verdediging van ware liberale beginselen geldt, zal hij zich die gelegenheid nimmer laten ontglippen. Van den tegenwoordigen minister van oorlog, *JOSÉ DE LA CRUZ*, valt weinig meer te zeggen, dan dat geen der aanwezige Spaansche officieren hem ooit op een slagveld heeft ontmoet; dat hij een boezemvriend van *ZEA BERMUDEZ* is, en even als *DIEGO GARCIA DE PALEDES*, waar hij kan, zijn eigen voordeel zoo veel mogelijk behartigt.

Eindelijk deed *VALDES* zich altijd als een beroemd veldheer kennen, en onderscheidt hij zich als gouverneur van *Carthagena* op de verdienstelijkste wijze. Zijne heldengrootheid wordt gelijk gesteld met den beroemden *CID*, en, volgens getuigenis van eenen Engelschen schrijver (den generaal *MILLER*), met den onvergetelijken *SUWARROW* en *KAREL XII*. Men heeft hem wel eens van te veel stoutmoedigheid, en te groote voortvarendheid beschuldigd; maar behooren deze karaktertrekken niet eigenaardig tot de inborst van eenen krijgsman?

Letternieuws.

Losse bladen uit het groote levensboek Lektuur voor Nederlandsche Vrouwen en Meisjes; door Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA. Eerste deel. Te Amsterdam bij G. J. A. BEYERINCK, VIII en 308 bl.

Met veel genoegen heeft ongetwijfeld een aantal onzer vaderlandsche

lezeressen en lezers, die in soortgelijke lektuur als de hier aangekondigde behagen vinden, deze zoogenoemde losse bladen gelezen. Derzelver inhoud bevat, onzes inziens, veel oorspronkelijks en aanbevelingswaardigs. Schrijfstijl en romantische inkleeding werken harmonisch samen, om ze onder de welgeschreven boeken van soortgelijken stempel te kunnen rangschikken. De, in ons Vaderland mit andere verdienstelijke proeven van zijnen onvermoeiden ijver, om, zoo veel in hem is, mede te werken aan de bevordering van algemeene, zedelijke beschaving en verlichting, reeds genoegzaam bekende opsteller dezer verhalen, ga derhalve met lust voort op den zelfgekozen weg, en geve ons spoedig in een tweede deel nieuwe vruchten van de uren zijner verpoozing!

Zeven verhalen en één fragment bevat deze bundel; die, wat deszelfs uiterlijk voorkomen betreft, een nieuw bewijs van den smaak des uitgevers ten toon spreidt. Lange romantische voorstellingen van zeer ingewikkelden inhoud zijn, voor het meerderdeel der romanlezers, minder betagelijk, dan die, welke op kleiner en toch niet minder welgevormde leest zijn geschoeid. Daarom prijzen deze losse bladen zich ook verre boven andere van wijderen omvang en uitgebreidheid aan, en leveren zij eene minder vermoedende en toch voldoende lektuur in oogenblikken van ontspanning na dagelijkschen arbeid op; terwijl het voornaamste doel, hetwelk de schrijver bij de vervaardiging dezer verhalen op het oog had, niet missen kan, bij al zijne lezeressen en lezers volkomen bereikt te worden.

De geschieden der verhalen zijn: *Mina, het meisje uit het Eikendal.* — *Hilbode van de Bovenste, of wraak van den dood.* — *Truine, of die sta zie toe niet te vallen.* — *Kenebonda Emerentia Dutellier, of de stiefmoeder gelijk er meer zijn.* — *Tjitske, of die God bewaart is wel bewaard.* — *Klaartje, of de 13de dag der maand.* — *Michaëla.*

Almanak voor het schoone en goede. Voor 1834. Te Amsterdam bij G. J. A. BEYERINCK.

Dit jaarboekje houdt zich met roem staande, en mag bij voortdurend gezegd worden eenen eersten rang onder onze gewoonlijk uitkomende almanakken te bekleeden. Wij hebben dikmaals vergelijkingen hooren maken tusschen onze vaderlandsche kalenders en die der Duitschers, welken laatsten men verre weg de voorkeur gaf; maar wij hebben bij dardanige vergelijkingen ook nimmer de opmerking kunnen achter wege laten, dat een debiet der Nederlandsche almanakken nooit kan gelijk staan met dat der Duitsche, en gevolgelijk in onzen zeer kleinen, en nu nog veel meer beperkten letterkundigen cirkel, die kosten met geene mogelijkheid aan een jaarboekje kunnen worden besteed, waarover men in *Duitschland* geen oogenblik nadenkt. Aan kunstgravers, dichters en proza-schrijvers ontbreekt het bij ons voorzeker niet, maar wel aan *duizende* koopers, en het is daarom, dat wij met de onvermoeide pogingen onzer voornaamste inlandsche almanak uitgevers, die niet nalaten ons telkens iets smaakvol en schoons te leveren, rede hebben dankbaar te vreden te zijn.

Bevallige, weluitgevoerde plaatjes zien wij in dit jaarboekje weder priken, en daaronder eerst en voornamelijk het uitmuntend portret onzer, om hare vorstelijke en burgerlijke deugden zoo algemeen beminde *Kroonprinses*; terwijl zeer lieve dichtstukjes en onderhoudend geschreven proza-verhalen deszelfs innerlijke waarde aan deszelfs uiterlijk neten vorm volkomen doen beantwoorden.

HARDERWYK; den 20sten November 1833.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim negen en vijftig jaren, aan de gevolgen eener beroerte, de Hoog Wel Geboren Heer *ROELOF WOLTER HARMEN BARON VAN BROECKHUISEN*, lid der Ridderschap en Staten Provinciaal van Gelderland, *Wetvoeder der stad Harderwijk.*

S S S De Heer M. H. B. VAN DAALEN, te *Wageningen*, waartoe gecommiteerd, zal, namens zijnen ambtgenoot *D. DEK*, als gemagtigde der gezamenlijke Eigenaren, ten overstaan der Wet, op Zaturdagen den 7den en 14den December 1833, te *Zutphen*, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *L. MARKEL*, in het Lagerhuys, het *Gelderlandsche Welvaren* aldaar, door de meestbiedenden doen inzetten en hantverkoopen:

10. Onder *Wageningen*.

De *BOEREN HOFSTEDEN*, de *Lauwick* genaamd, bestaande in *HUIS*, *ACHTERHUIS*, verder *GETIMMERTE*, en daarbij gelegen 11 *Buunders*, 82 *Roeden* en 50 *Ellen*, zoo *HOF*, *BOOMGAARD*, *HOOI*, *WEI*, als *TABAKSLAND*, alles staande en zeer aangenaam gelegen aan den *Nieuwen Weg*, onder en even buiten de stad *Wageningen*.

20. Onder *Oosterbant*, Gemeente *Valburg*,

Arrondissement *Nijmegen*.

Een kamp *BOUWLAND*, van ouds de *Martelaarsweide* genaamd, groot bijna 4 *Bunder*.

20. Onder de Gemeente *Eds*,

Arrondissement *Arnhem*.

De *HELFT* van den *FLIERTERTIEND*, gaande uit *Landerijen*, onder de Gemeente gelegen.

Nader onderrigt is te bekomen ten Kantore van genoemde Notarissen, en van den Notaris *W. C. VAN ELSBROEK*, te *Nijmegen*, alwaar omtrent den opbrengst des *Tiend*, gedurende de laatste 12 jaren, almede informatie te bekomen zijn.

S + S COMMISSARISSEN tot de NEGOTIATIE voor den STRAATWEG van ZUTPHEN naar APELDOORN en DIEREN, adverteert bij dezen, dat op Maandag den 2den December 1833, des voormiddags ten 11 ure, ten Raadhuije der stad *Zutphen*, in tegenwoordigheid van Deelhobberen, en ten overstaan van Notaris en Getuigen, zal worden overgegaan tot de *UITLOTING* van *VIER AANDEELEN*, heenkommende uit de voorschrevene *Negotiatie*

Zutphen, den 25sten November 1833.

De President-Commissaris,
P. J. SWAVING.

+ + + COMMISSARISSEN van de LEESBIBLIOTHEEK van het ARNHEM-SCHIE DEPARTEMENT der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen, berichten dat dezelve zal geopend worden op *Zaturdag den 30sten November*, des namiddags om 3 uren.

+ + + De Ondergeteekende adverteert aan zijne geëerde begunstigers, dat hij heeft aangekregen *VERSCHIEDE ZEEUWSCHE en ENGELSCH-OESTERS*, tot eenen civielen prijs en recomendeert zich in geu ieders gunst.

Utrecht, den 28sten November 1833.

J. A. DOP, Vischkooper
op de *Vischmarkt*, lett. F No. 109.

S + S De Heer VAN HULST, van *Zwolle*, is uitgegaan ten huize van de Heer *ROBERT*, met eene schoone partij *DAMES* en *HEEREN MANTELS*, als ook eene ruime sorteering van *KATOENEN*, van 15 tot 50 centen, als ook *BONTEN* van 20 tot 25 centen en meer andere *ARTIKELEN*. Blijft niet langer dan tot *Zaturdag*.

+ + + Men verlangt, tegen Mei aanstaande, in eene Zuid-Hollandsche stad, eene KEUKENMEID, van de *Protestantsche Godsdienst*, goed kunnende *koken* en eene *gedeelte van het huiswerk* verrigten, vooral *zindelijk* van aard, van een *goed humeur* en *onbesproken van gedrag*, van een en ander *goede getuigenissen* kunnende bijbrengen en van den *ouderdom* van niet minder dan 25 en niet boven de 30 jaren, tegen een *redelijk loon*. — *Informatien* ter *Boekdrukkerij* van *G. A. THIEME*, te *Arnhem*; *brieven franco*, onder letter *S*.

S S S De Ondergeteekende vindt zich verplicht in het welgemeend maatschappelijk belang het Publiek, en vooral de Ingezetenen van Nijmegen, te herinneren aan het vonnis der *Regtbank van Eersten Aanleg te Nijmegen*, van den 16den October 1832, waarbij aan den Heer *PIETER STADNITSKI*, zonder beroep, wonende te *Nijmegen*, ten gevolge van zijne verkwispende levenswijze, een *Raadsmans*, zijnde de *Ondergeteekende*, werd toegevoegd, zonder wiens bijstand hij niet zal kunnen doen en handelen, zoo als bij dat vonnis is vermeld; geschiedende deze bekendmaking en herinnering, op dat een ieder gewaarschuwd zij, van niet, hetzij door *verleenen van crediet* aan gemelden Heer *PIETER STADNITSKI*, als andersints, schade en nadeelen te lijden, welke men zich zelve zal te wijten hebben.

Lajden, den 21sten November 1833.

A. STADNITSKI

** De *Ondergeteekende* uit het fonds van wijlen den Heer *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*, eigenaar geworden zijnde van de

NIEUWE HANDLEIDING

AARDRIJKSKUNDE

GEWONNEN GEVOLGD NAAR

Canabich's Lehrbuch,

EN VERDER UIT DE BESTE

BERIGTEN EN BYZONDERE MEDEDEELINGEN, VOORAL BETREKKELYK ONS VADERLAND.

VERZAMELD EN ZAMENGESTELD DOOR

J. VAN WYK, ROELANDSBOOS.

MET KAARTEN,

berigt, dat, zoodra eene meerdere vastheid in het bestuur en de bepaling van onderscheidene landen in Europa zulks zal toelaten, dit werk, door denzelfden bekwamen schrijver zal worden verzoeld, en de nodige veranderingen in de drie reeds uitgegeven deelen, (als want den prijs van f 12 aan alle Boekhandelaren behouden is) zullen worden opgegeven, welke bedoelde veranderingen, den bezitters dezer drie deelen aldan gratis zullen worden geleverd. — Voorts is bij denzelfden ondergeteekenden van de pers gekomen:

EEN NIEUWE DRUK

van het zoo gunstig bekende schoolboekje: getiteld: *DE DUITSCHE KINDERVRIEND*, van *P. F. WILLEMSSEN*, in eenen *Hollandschen veranderd*; eerste stukje; zoodat Heeren *Onderwijzers* en *Boekhandelaren* hiervan wederom kunnen worden voorzien.

Arnhem, 25 November 1833.

C. A. THIEME.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.